

Sant Serni de Clarà

Avià

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Església de Sant Serni de Clarà. Clarà. 08610 AVIÀ
Emplaçament A la zona de Clarà, sota la carretera de Berga a Solsona a prop del mas Riereta.

Coordenades:

Latitud: 42.06501
Longitud: 1.8012
UTM Est (X): 400819
UTM Nord (Y): 4657689

Classificació

Número de fitxa 08011 - 116
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Barroc
Segle XVII
Any 1630
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: BPU. POUM Avià, DOGC 12/07/2011
Número inventari 2949/ Any 1990
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Solsona. Palau Episcopal. 25280 SOLSONA
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: dt., 29/01/2002 - 01:00

Descripció

Església barroca d'una sola nau coberta inicialment amb volta de canó i teulada a dues vessants amb voladís de teules a vint centímetres per sota de la teulada. Els murs són de pedra de diferents tamanys amb les cantoneres ben escairades i grosses. La façana s'obre a llevant i sobre ella s'aixeca una espadanya doble que va ser restaurada fa pocs anys. La porta allindada té els muntants i la llinda fets amb pedra ben tallada i amb decoració motllurada. A la llinda hi ha l'inscripció: ANY 1630, amb un relleu al mig. Aquest relleu presenta una piràmide amb el crismó al centre i coronada per una creu que agafen dos braus alats que puguen per la piràmide i que fan referència a la llegenda del martiri de Sant Sadurní. En aquesta façana s'obren tres finestres, una a cada costat de la porta i la tercera, espitllurada, sobre la porta. L'interior presenta una sola nau que es va reformar totalment en la reconstrucció realitzada els anys vuitanta del segle XX amb el suport del Servei d'Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya i per iniciativa de la gent d'Avià. Al costat est de l'església hi ha el cementiri, petit i envoltat d'un mur de pedra i en el que pràcticament no es distingeixen les tombes ja que és ple de matoll. La última vegada que es va enterrar algú va ser l'any 1931.

Observacions:

Cada any es celebra l'aplec el diumenge després del 18 d'octubre.

Història

La primera notícia històrica la trobem l'any 1003, quan el comte Oliba dona al monestir de Santa Maria de Serrateix l'església de Sant Martí d'Avià amb la seva sufragània de Sant Serni de Clarà (JUNYENT, 1992), encara que el lloc de Clarà ja era nomenat a l'acta de consagració de Sant Martí (BARAUT, 1978) i a la de Sant Llorenç prop Bagà al 983 (et in Clerano manso I cum terras et vineas) (BOLÓS, 1986). La última referència al lloc la trobem el 1020, quan Guinedella ven a Ramon d'Avià un alou al lloc de Clarà, al terme del castell d'Avià, pel preu de tres-cents sous d'or i d'argent, cavalls i mules (SERRA, 1930). L'antiga església no es trobava al lloc que ara ocupa l'actual, edificada al segle XVII (1630), es trobaria a l'altre costat de la carretera, més a prop del castell, al lloc ocupat per l'antic mas Palau on hi havia un cementiri i una petita església. L'any 1854, quan només tenia setze anys, el pintor Marià Fortuny i Marçal va residir temporalment a la zona fugint de l'epidèmia de còlera que assolava Barcelona. Durant l'estada va pintar tres quadres, entre els que destaca "La Vall de Clarà", en el que s'observa l'església de Sant Serni així com altres masos propers: la Riereta, l'Hostal del Gran Nom i els Porxos. Aquesta pintura es troba al Museu Comarcal Salvador Vilaseca de Reus. L'any 1936, a l'inici de la Guerra Civil es va cremar l'altar, així com els sants, bancs i altres objectes de culte. Després va ser abandonada fins que l'any 1988 el poble d'Avià va posar en marxa una campanya de recuperació que es va iniciar netejant i desbrossant la zona per uns quants veïns dirigits per Mn. Camil Viladrich i que va culminar amb la restauració de la volta de maó pla i la teulada l'any 1990, així com el campanar de doble espadanya que es va finalitzar l'any 1995. L'octubre de 1990 es va recuperar la celebració de la festa de Sant Lluç i es va anar a peu des d'Avià fins l'església amb la companyia dels gegants, instaurant de nou l'aplec que es celebra cada any. Un dels gegants d'Avià va ser batejat amb el nom Serni per voluntat popular i en commemoració de la recuperació de l'església. La llegenda de Sant Sadurní (Serni) explica que aquest bisbe de Tolosa de Llenguadoc va ser perseguit pel l'emperador Deci i mort l'any 250 a les escales del Capitoli de Tolosa. El Bisbe Sadurní es va negar a adorar un ídol romà en forma de brau, per aquest motiu el van martiritzar lligant-lo a un brau que el va arrossegar per les escales fins a destrossar-li el cap. Sant Serni era l'advocat dels nens que es fan pipí al llit, i que

portaven a l'església per tal de fer-los creure. A l'església de Clarà es deia missa cada diumenge a la mateixa hora que a Avià, motiu pel qual sempre era el vicari el que deia missa a Sant Serni. Assistien els habitants dels masos que depenien d'ella: Casancots, La Bauma, Codines, Lluert, La Riereta, la Parera, el Pou, Santandreu, Serrapinyana, els Porxos, l'Hostal del Gran Nom, el Verdaguer, Vilanova, la Vinya. Es va deixar de dir missa en ser cremada per la Guerra Civil.

Bibliografia

BARAUT, C. (1978). Les actes de consagracions d'esglésies del Bisbat d'Urgell (segles IX-XII). Urgellia, núm. 1.

BOLÓS, J. (1986). El monestir de Sant Llorenç prop Bagà. Artestudi ed. Barcelona.

GAVÍN, J.M. (1985). Inventari d'esglésies. Vol. 17 El Berguedà. Ed. Arxiu Gavín. Barcelona.

JUNYENT, E. (1992): Diplomataris i escrits literaris de l'abat i Bisbe Oliba, Institut d'Estudis Catalans, Barcelona, doc. 32.

ROSSINYOL, J.M. (1990). Sant Serni de Clarà. Una història a mig escriure. Ateneu d'Avià.

SERRA I VILARÓ, J. (1930-50). Baronies de Pinòs i Mataplana. Centre d'Estudis Baganesos.

